

12. september 2023

Trepartsaftale om langsigtede investeringer i voksen-, efter- og videreuddannelse

Danmark skal være rustet til fremtiden. Det gælder også arbejdsmarkedet, hvor den grønne omstilling, digitalisering og nye teknologier, skiftende efterspørgsel efter kompetencer, stigende pensionsalder, en aldrende befolkning og pres på velfærden stiller stadig nye krav til arbejdsstyrkens kompetencer og omstillingsevne. Derfor er det vigtigt, at der er gode muligheder for at udvikle, omstille og uddanne sig løbende gennem hele arbejdslivet. Efteruddannelse og opkvalificering kan på tværs af uddannelsesniveauer også være en vej til rekruttering til de områder, hvor der kommer til at mangle arbejdskraft.

Her spiller voksen-, efter- og videreuddannelsessystemet (VEU) en central rolle. Det offentlige VEU-system har tilbud på alle uddannelsesniveauer og bidrager hvert år til, at mellem 160.000-210.000 borgere efteruddanner sig på det erhvervsrettede område, mens 75.000-105.000 efteruddanner sig på det almene område og 70.000-80.000 borgere efteruddanner sig på det videregående område.

Efteruddannelse og opkvalificering kan bidrage til at styrke den enkelte arbejdstagers beskæftigelses- og udviklingsmuligheder og offentlige arbejdsgivers og virksomheders adgang til de nødvendige kompetencer, og derigennem understøtte udviklingen og mobiliteten på arbejdsmarkedet og muligheden for at skabe vækst, velfærd og nye jobs. Det gavner både arbejdstagere, arbejdsgivere og samfundet. Derfor er efteruddannelse og opkvalificering af arbejdskraften også et fælles ansvar for arbejdsgivere, arbejdstagere og regeringen.

--0--

Sammenlignet med andre vestlige lande er der i Danmark fordelagtige muligheder for efteruddannelse, opkvalificering og lønkomensation under uddannelse. Der er også sket væsentlige forbedringer af overenskomstdækkede arbejdstageres muligheder for – via fx overenskomstfastsatte kompetencefonde – at søge tilskud til både deltagerbetaling og lønkomensation. Trækket på kompetencefonde vil således tilsvarende stige, hvis fx deltagerbetalingen for at deltage i et AMU-kursus sættes op. Trods det gode udgangspunkt for løbende opkvalificering, er der alligevel udfordringer, som vi har brug for, at der tages hånd om.

Først og fremmest er der brug for stabilitet omkring de overordnede rammer for det offentligt finansierede voksen- efter og videreuddannelsessystem, så systemet er i stand til at håndtere de skift på arbejdsmarkedet, Danmark står over for. Det forudsætter langsigtede og holdbare løsninger.

I 2022 blev daværende regering og arbejdsmarkedets parter enige om en række pejlemærker for kommende forhandlinger, som skulle danne baggrund for de langsigtede løsninger, der skulle bidrage til at fremtidssikre et robust VEU-system, der kan opfylde arbejdsmarkedets behov nu og på sigt. De fire pejlemærker var: 1) Et fremtidssikret VEU-system, der understøtter en omstillingsparat arbejdsstyrke og arbejdsmarkedets behov. 2) En national handlingsplan og et styrket løft af basale færdigheder. 3) Et tilgængeligt, fleksibelt og overskueligt VEU-system med kvalitetsudbud og høj forsyningssikkerhed. 4) Et mere digitalt VEU-system.

Med denne aftale er regeringen og arbejdsmarkedets parter enige om en række initiativer, der skal skabe stabile rammer for og styrke efter- og videreuddannelsesindsatsen i Danmark. Regeringen og arbejdsmarkedets parter er enige om følgende centrale indsatsområder:

- Løft af basale færdigheder
- Kvalitet og forsyningssikkerhed i AMU samt øget brugervenlighed og vejledning i VEU-systemet
- National strategisk satsning på digital læring
- Styrkede muligheder for videregående VEU og sporskifte
- Afbureaukratisering og øget fleksibilitet

Aftalen indebærer merudgifter på i alt 360 mio. kr. årligt. Der er enighed om, at staten tilvejebringer den varige finansiering, og at VEU-opsparingen, der er opgjort til 669 mio. kr., nedskrives helt. Dermed lukkes også det aftalespor, som blev etableret med *Trepartsaftale om styrket og mere fleksibel voksen-, efter-, og videreuddannelse (2018-2021)*. Med denne aftale er der taget et væsentligt skridt i retning af et styrket VEU-system, selvom parterne er enige om, at ikke alle problemer er løst. Regeringen vil fremover løbende forholde sig til behov for ændringer i VEU-systemet. Dette vil i relevant omfang ske i løbende dialog med arbejdsmarkedets parter efter normal praksis.

--1--

Løft af basale færdigheder

Analyser viser, at der er et stort antal voksne i den erhvervsaktive alder med mindre gode læse-, regne- og it-færdigheder. Basale færdigheder er vigtige for den enkeltes tilknytning til arbejdsmarkedet, muligheder for efteruddannelse og opkvalificering og deltagelse i samfundet i øvrigt. Det forventes, at kravene til basale it-færdigheder fortsat vil stige i takt med den teknologiske udvikling. Det forudsættes, at der er relevante tilbud, som kan løfte målgruppen, og at undervisningstilbuddene imødekommer målgruppernes behov. Derfor er voksnes basale færdigheder et centralt indsatsområde, der bør omfattes af en ambitiøs national handlingsplan for området.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er enige om, at følgende indsatser indgår i en national handlingsplan:

1. Fagene FVU-digital og FVU-engelsk videreføres varigt fra 2024 og frem. Målgruppen for de to fag harmoniseres med målgruppen for dansk og matematik, dvs. alle der kan få udbytte af tilbuddet. Dermed vil bl.a. både

ledige og beskæftigede have adgang til tilbuddene. Der indføres mulighed for at udbyde fagelementer i FVU, dvs. både FVU-digital, FVU-engelsk samt FVU-dansk og FVU-matematik, så der også kan tilrettelægges forløb med fokus på særlige emner for de deltagere eller medarbejdere, der har et afgrænset behov inden for et fag. Der indføres et nyt trin over det nuværende øverste trin på FVU-digital, og timetalsintervallet for alle trin på FVU-engelsk ændres fra 20-30 timer til 30-60 timer.

2. Den forhøjede SVU til FVU og OBU på 100 pct. af den maksimale dagpengesats videreføres varigt fra 2024 og frem for at tilskynde flere til at efteruddanne sig på det almene område, mens de er i arbejde.
3. Der oprettes en national alliance om løft af basale færdigheder i Danmark. Alliancen oprettes mellem regeringen, arbejdsmarkedets parter og 10-20 store arbejdsgivere i Danmark. Et af målene med alliancen er, at andre virksomheder, herunder små- og mellemstore virksomheder, løbende melder sig ind i alliancen og på baggrund af de opnåede erfaringer bidrager til at løfte medarbejdernes basale færdigheder. Arbejdsgivere i alliancen forpligter sig til at arbejde systematisk med løft af basale færdigheder via bl.a. samtaler med medarbejdere, screeninger og opkvalificering og til at bidrage til vidensdeling. Alliancen skal opstille ambitiøse mål for indsatsen, der underbygger intentionen om, at flere får løftet deres basale færdigheder. Det kan være mål for, hvor mange medarbejdere, der skal være screenet og opkvalificeret hvert år frem til og med 2026. Der afrapporteres på indsatsen og udveksles erfaringer herom på et årligt statusmøde mellem relevante parter og børne- og undervisningsministeren. Derudover vil virksomheder i alliancen blive inviteret til et møde med børne- og undervisningsministeren for at orientere om og udveksle erfaringer. Der igangsættes følgende tiltag med henblik på at understøtte alliancen:
 - a) Der udarbejdes et logo, som virksomheder i alliancen kan benytte, ligesom der på voksenuddannelse.dk oprettes en underside, hvor alliancens formål, medlemmer, opsamling på alliancens løbende erfaringer osv. fremgår.
 - b) Der udarbejdes et inspirationsmateriale med ideer og gode råd til, hvordan arbejdsgivere kan gå i dialog med medarbejdere om basale færdigheder baseret på hidtidige erfaringer. Materialet udarbejdes af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) og Styrelsen for IT og Læring (STIL) i samarbejde med relevante aktører, herunder arbejdsmarkedets parter.
 - c) Der etableres en sammenhængende og målrettet rådgivningsindsats rettet mod virksomheder i alliancen. Rådgivningsindsatsen forankres i voksen- og virksomhedsvejledningen i STIL.
 - d) Der etableres en national styregruppe bestående af repræsentanter fra arbejdsmarkedets parter. Styregruppen sekretariatsbetjenes af Børne- og Undervisningsministeriet. Styregruppen mødes én gang årligt for at drøfte fremdrift i alliancens arbejde.
4. Regeringen forpligter sig til at nedsætte en arbejdsgruppe med arbejdsmarkedets parter med det formål at udvikle modeller, der skal understøtte at flere voksne screenes for læse- og skrivevanskeligheder og ordblindhed, samt hvordan der følges op med konkrete uddannelses tilbud. Arbejds-

gruppen kan bl.a. tage udgangspunkt i Reformkommissionens anbefalinger på området, men kan også inddrage øvrig relevant viden og erfaringer fra praksis. Arbejdsgruppen igangsættes i efteråret 2023 og skal afrapportere til regeringen senest i 1. halvår 2024. Regeringen forpligter sig i forlængelse heraf til i forbindelse med Ordblindepakke V at tilvejebringe 5 mio. kr. årligt i 2024-2026 til afprøvning af konkrete modeller for screening af voksne for læse- og skrivevanskeligheder og ordblindhed.

5. Afprøvningen af konkrete modeller skal sikre grundlaget for at etablere en virksom og varig indsats for løft af voksnes basale færdigheder, herunder ved at understøtte, at flere gør brug af almen voksen- og efteruddannelse. Der afsættes som led i indeværende aftale en varig reserve fra 2027 og frem til løft af voksnes basale færdigheder, som fx vil kunne udmøntes med udgangspunkt i resultaterne af den forudgående afprøvning og til styrket anvendelse af læse- og skriveteknologier. Reserven udmøntes bl.a. efter udtalelse fra VEU-rådet.
6. Regeringen agter i forbindelse med kommende ordblindepakke V at hæve taxameteret til virksomhedsrettede forløb på OBU og FVU med 5 mio. kr. årligt. Løftet skal tilskynde flere udbydere til at gennemføre virksomhedsrettede forløb til gavn for de ansatte på virksomheden.
7. Regeringen forpligter sig til at nedsætte en tværministeriel arbejdsgruppe, der skal afdække udfordringerne ved de nuværende danskundervisnings-tilbud på tværs af Børne- og Undervisningsministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriets ressort. Arbejdsgruppen skal opstille og belyse modeller for, hvordan dansktilbuddene bedst udformes og organiseres fremadrettet. Arbejdsgruppen nedsættes efteråret 2023 og skal afrapportere til regeringen senest 2. kvartal 2025 med henblik på politisk stillingtagen til evt. justeringer. Arbejdsmarkedets parter inddrages via en referencegruppe til arbejdsgruppen.

--2--

Kvalitet og forsyningssikkerhed i AMU samt øget brugervenlighed og vejledning i VEU-systemet

Den faldende efterspørgsel efter AMU har været medvirkende til, at mange kurser aflyses, hvilket påvirker forsyningssikkerheden. Det er afgørende, at der trods lav aktivitet og færre i målgruppen for AMU fortsat står et relevant efteruddannelses-udbud klar, når der sker ændringer i kompetencebehovet. AMU-udbuddet skal derfor styrkes, så der er forudsigelighed og stabile økonomiske rammer omkring AMU-kurserne.

Samtidig betyder mange forskellige uddannelsesmuligheder og støtteordninger ikke bare i AMU-systemet, men i VEU-systemet generelt, at nogle borgere og virksomheder har svært ved at finde rundt i de muligheder, der er for efteruddannelse. Reformkommissionen har peget på manglende kendskab til muligheder og manglende motivation som en væsentlig barriere for deltagelse i efter- og videreuddannelse. Derfor skal systemet være mere brugervenligt og tilgængeligt. Det indebærer blandt andet, at virksomheder og arbejdstagere skal have en god service, hvis efter- og videreuddannelsesindsatsen i Danmark skal lykkes.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

8. Takstforhøjelser og kvalitetspulje til AMU videreføres varigt fra 2024 og frem for at sikre udbydere et godt økonomisk grundlag for at gennemføre AMU-kurser.
9. Den forhøjede VEU-godtgørelse til AMU på 100 pct. af den maksimale dagpengesats videreføres varigt fra 2024 og frem.
10. Ordningen med prøvekrav på AMU videreføres varigt fra 2024 og frem. Der gennemføres en evaluering i 2026 med henblik på eventuelle justeringer og tilpasninger efter dialog med arbejdsmarkedets parter og udbydere. For at forbedre brugen af prøver gennemføres desuden i 2024 en mindre tilpasning af AMU-bekendtgørelsen, så det bliver muligt for en udbyder at ændre prøveform for omprøver.
11. Den nuværende arkiveringsordning på AMU-området videreføres.
12. Der etableres en ny udbudsmodel på AMU-området, som kan understøtte forsyningssikkerheden af AMU, så der står et relevant efteruddannelsesudbud klar, når borgere og virksomheder har behov for det. Det kræver bl.a., at udbydere lever op til udbudsforpligtelsen, og at kurserne i videst muligt omfang ikke aflyses. Modellen vil skulle anvendes ved førstkommande samlede udbudsrunde, der vil finde sted senest i 2026. Den nye udbudsmodel indebærer konkret:
 - a) Fastholdelse af samlede udbudsrunder med mulighed for løbende godkendelser mellem udbudsrunderne, afholdelse af udbudsrunder med fast kadence hvert 5. år og landsdækkende godkendelser.
 - b) At forsyningssikkerheden af AMU-kurser inden for hver enkelt FKB skal øges. Det kan for nogle FKB'er betyde en reduktion i antallet af udbudsgodkendelser pr. FKB, men det vil skulle ske under hensyntagen til bl.a. branchespecifikke forhold, divergerende volumen og specialisering inden for de enkelte FKB'er.
 - c) Skærpede krav for at blive godkendt til udbud, bl.a. ved at udbydere skal kunne dokumentere, at de aktivt søger at understøtte aktivitet på de enkelte AMU-kurser inden for de FKB'er, udbyderen ansøger om at udbyde. Det kan være ved, at eksisterende udbydere kan dokumentere få aflysninger af AMU-kurser med tilmeldinger inden for den pågældende FKB, opsøgende arbejde, tilbud om forskellige servicekoncepter (fx full service), fleksible afholdelsesformer, herunder fjernundervisning, investeringer i digital læring, udbud inden for et beslægtet erhvervsuddannelsesområde. Mhp. at understøtte et dynamisk udbud, vil nye udbydere blive vurderet ud fra deres erfaringer med lignende uddannelses tilbud eller ved opstilling af en businesscase som led i deres ansøgning.
 - d) Obligatorisk krav til en nærmere fastsat minimumsaktivitet inden for hver enkelt FKB samt konsekvenser hvis ikke udbyderen opfylder kravet i form af fratagelse af udbudsgodkendelsen.
 - e) At udlægning af uddannelsesgodkendelser fremover begrænses til særlige tilfælde, hvor der fx er kapacitetsudfordringer hos den godkendte udbyder, så der fremover bliver færre udlægninger med det formål at understøtte forsyningssikkerhed af de enkelte AMU-kurser.

Parterne involveres i efteråret 2023 i en referencegruppe, der skal komme med input til hvilke hensyn, der skal ligge til grund for 1) væsentlige ud-

budskriterier, 2) fordelingen af antal udbudsgodkendelser pr. FKB, herunder hvilke hensyn der kan begrunde undtagelser, 3) de dispensationer Børne- og Undervisningsministeriet (STUK) skal give ift. minimumsaktivitet og 4) hvordan udbudsgodkendelser- og fratagelser skal håndteres ifm. de løbende ansøgninger om udbud på FKB'er, som er undtaget for et minimumsaktivitetskrav. Referencegruppen kan inddrage relevante efteruddannelsesudvalg og input fra udbydere. Herefter udformer Børne- og Undervisningsministeriet (STUK) den endelige model, som udmøntes i lovforslag. Der vil være dialog med de relevante efteruddannelsesudvalg om fastsættelse af antal udbudsgodkendelser samt minimumsaktivitet pr. FKB.

13. For at understøtte de nye krav til udbudsgodkendelser, afsættes en pulje på 13 mio. kr. årligt over en treårig periode (2024-2026) til implementering og udbredelse af servicekoncepter (fx full service) og opsøgende arbejde. Puljen skal understøtte godkendte AMU-udbydere i at etablere en virksomhedsnær udrednings- og rådgivningsfunktion – alene eller i samarbejde med andre udbydere – samt udbydernes muligheder for at vejlede om relevante ordninger i beskæftigelsessystemet mv. En andel af puljen på 6 mio. kr. kan ansøges af arbejdsmarkedets parter med henblik på at understøtte det opsøgende arbejde, herunder ift. parternes vejledning om mulighederne i kompetencefondene. Parternes arbejde skal ske som et supplement til og i samarbejde med udbyderne. Efter puljens udløb afsættes 7 mio. kr. årligt varigt til at understøtte det opsøgende arbejde hos parterne i samarbejde med udbyderne. Den konkrete model for udmøntningen af de varige midler fastlægges af regeringen i 2026 efter samarbejde med arbejdsmarkedets parter og pba. erfaringerne fra puljen i 2024-2026.
14. Voksen- og virksomhedsvejledningen i Styrelsen for IT og Læring (STIL) videreføres varigt fra 2024 og frem, så voksne og virksomheder fortsat kan få vejledning om muligheder for efteruddannelse og opkvalificering.
15. VEU-koordinatorene videreføres varigt fra 2024 og frem for fortsat at understøtte aktørsamarbejdet om og indsatsen for, at flere ledige og beskæftigede opkvalificeres til at imødekomme konkrete kompetencebehov på arbejdsmarkedet. På baggrund af en samlet prioritering videreføres tiltaget dog med en reduceret bevilling og deraf reduceret indsats.

--3--

National strategisk satsning på digital læring

Analyser indikerer, at der ligger et uforløst potentiale og uudnyttede muligheder i forhold til brugen af digitale undervisningsforløb i AMU. Digital læring kan understøtte fleksibel opkvalificering, ligesom digital læring giver særlige didaktiske muligheder, hvor man f.eks. kan lære i sit eget tempo. Men det kræver, at der investeres i digitalt læringsudstyr, digitale læremidler og opkvalificering af undervisere. Målet er, at digital læring gøres muligt og tilgængeligt for alle udbydere, herunder ved at udbrede og forbedre den fælles nationale indgang til digitale læringsmaterialer. Der er derfor behov for en national strategisk satsning på digital læring i AMU.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

16. Der skal investeres i en national indsats for udbredelse af digital læring i AMU. Tiltaget består af følgende elementer:
- a) *Pulje til investering i digitalt læringsudstyr, herunder avanceret digital lærings-teknologi hos AMU-udbydere.* Der etableres en ansøgningspulje på 14 mio. kr. årligt i 2024-2026 til investeringer i digitalt læringsudstyr, herunder avanceret digital læringsteknologi hos AMU-udbydere. Arbejdsmarkedets parter inddrages i udvikling af ansøgningskriterier. Det vil være en tilskudsbetingelse, at der henvises til udviklet materiale, i det omfang formatet er egnet til det, via Materialeplatformen.dk (jf. pkt c).
 - b) *Forhøjet udviklingspulje målrettet national udvikling af fælles digitale læremidler.* Bevillingen til UUL-puljen (puljen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser) forhøjes i 2024-2026 10 mio. kr. årligt med henblik på at understøtte en national udvikling af digitale læremidler og læringsforløb. Der åbnes for, at efteruddannelsesudvalgene kan søge større beløb til udvikling af digitale læringsforløb. Efteruddannelsesudvalgene kan også søge midler til udvikling af egne materialeplatforme og til videreudvikling af allerede udviklet materiale. Efteruddannelsesudvalgene får til opgave at udpege FKB'er, hvor potentialet for udvikling af digitale læremidler/læringsforløb er særlig relevant. Den endelige formulering af UUL-puljens indsats om digital læring fastlægges efter udtalelse fra VEU-rådet. Det er en tilskudsbetingelse, at der henvises til udviklet materiale via Materialeplatformen.dk (jf. pkt c).
 - c) *Materialeplatformen.dk skal fremadrettet også udgøre en national platform for henvisning til avanceret digital læring målrettet AMU-udbydere.* Digitale undervisningsmaterialer mv., der er produceret af efteruddannelsesudvalgene eller udbydere via særskilte tilskud, skal synliggøres for alle AMU-udbydere via henvisninger på Materialeplatformen. Udbydere og efteruddannelsesudvalg forpligtes således til at opbevare det udviklede materiale – herunder inden for avancerede digitale læringsteknologier – og henvise til materialet via Materialeplatformen. Det vil være undervisningsmaterialer målrettet såvel fysisk undervisning som digitale afholdelsesformer. Den nationale platform udgør allerede i dag et overblik, der gør det nemt for pædagogisk personale, undervisere m.fl. at finde de læringsressourcer, de har behov for. Der afsættes inden for den samlede ramme til den nationale strategiske satsning til digital læring 3 mio. kr. årligt i 2024-2026 til at udbrede kendskabet til og tydeliggøre og forbedre funktionaliteten på materialeplatformen for derved at understøtte intentionen om at fremme brugen af digital læring. Dette sker i dialog med parterne og Efteruddannelsesudvalg.
 - d) *Pulje til kompetenceløft af AMU-ledere og underviserne.* Der etableres en tildelingspulje i 2024-2026 på 3 mio. kr. årligt, som skal bidrage til at løfte viden om anvendelse af digital didaktik i AMU. Indsatsen kan både målrettes undervisere og institutionsledere/uddannelsesledere. Midlerne til kompetenceløftet udmøntes på baggrund af det samlede årselevtal til AMU-udbydere som et tilskud til udgifter til efteruddannelse inden for digital læring.

- e) Der afsættes 20 mio. kr. varigt fra 2027 og frem til fortsat udvikling af og udbredelse af digitalt læring i AMU, herunder til fortsat udvikling af materialeplatformen.
- 17. VEU-godtgørelse til fjernundervisning videreføres varigt fra 2024 og frem, og ordningen udvides til at omfatte alle arbejdsmarkedsuddannelser, dvs. også arbejdsmarkedsuddannelser uden prøver.

--4--

Styrkede vilkår for deltagelse i videregående VEU og sporskifte

Med arbejdsmarkedets udvikling er det nødvendigt at investere i at styrke vilkårene for deltagelse i videregående efteruddannelse med henblik på at løfte flere medarbejdergrupperes kompetencer, bl.a. for at efteruddannelsesområdet kan bidrage til rekruttering og fastholdelse af dygtige medarbejdere.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

- 18. Omstillingsfonden gøres varig og målgruppen udvides fra ufaglærte og faglærte til også at omfatte medarbejdere med en uddannelse til og med professionsbachelorniveau. Samtidig gøres det muligt at få tilskud til al voksen- og efteruddannelsesaktivitet på erhvervsakademier- og professionshøjskoler og maritime uddannelsesinstitutioner udbudt i medfør af lov om åben uddannelse – dog ikke kursusaktiviteter inden for ledelse (hhv. akademiuddannelsen og diplomuddannelsen i ledelse) og HD. Dog fastholdes muligheden for at ufaglærte og faglærte kan tage ledelse og HD inden for målgruppens samlede andel af fonden. Dermed bliver det muligt at søge tilskud til bl.a. aktiviteter på meritlærer- og meritpædagoguddannelserne, samt til diplommodul til praktikvejleder til professionsbacheloruddannelser, ligesom det bliver muligt for sygeplejersker at søge tilskud til f.eks. moduler under den sundhedsfaglige diplomuddannelse. Med den udvidede målgruppe bliver fondens ramme samtidig udvidet, således at rammen til udbetaling forhøjes med ca. 15 mio. kr. Puljen opsplittes, så 15 mio. kr. reserveres til den udvidede målgruppe. I 2026 offentliggør Uddannelses- og Forskningsministeriet en status på Omstillingsfondens forbrug, herunder de øremærkede midler til den udvidede målgruppe.
- 19. Sporskifteordningen justeres og videreføres i mindre skala, så det fortsat er muligt for medarbejdere, der enten er i risiko for at blive nedslidte eller er nedslidte at gennemføre et sporskifteforløb med henblik på at fastholdelse på arbejdsmarkedet.
- 20. Realkompetencevurderinger (RKV) gøres gebyrfrie (fuldt taxameterfinansieret) for alle deltagere på videregående VEU mhp. at give flere adgang til at få foretaget en RKV. Uddannelses- og Forskningsministeriet offentliggør årligt aktivitetsudviklingen i RKV til videregående VEU, herunder ift. adgang og afkortning i det omfang, det kan opgøres, så parterne kan følge udviklingen.
- 21. Muligheden for at oprette særskilte moduler uden for eksisterende deltiduddannelser på videregående VEU gøres varig. Særskilte moduler kan udvikles og oprettes hurtigt for at imødekomme aktuelle behov på arbejdsmarkedet.

Parterne noterer sig derudover, at regeringen og de øvrige partier bag *Aftale om rammerne for Reform af universitetsuddannelserne i Danmark* fra 2023 har tilkendegivet, at uddannelsessystemet skal give flere muligheder for at uddanne sig på et videregående niveau. Partierne bag aftalen vil således igangsætte en reformproces med fokus på sammenhængene – og vejene ind – i det videregående uddannelsessystem, bl.a. med det formål at skabe bedre muligheder for brug af merit og erhvervsmerit. Derudover noterer parterne sig, at forligspartierne er enige om at tilbyde dimitter fra de nye kandidatuddannelser på 1¼ studieår og erhvervskandidater på 75 ECTS en række nye efteruddannelsesmuligheder.

Parterne noterer sig endvidere, at det af forligsaftalen fremgår, at der igangsættes et ambitiøst reformarbejde i forhold til professionsuddannelserne på velfærdsområdet, blandt andet med henblik på at understøtte, at flere vælger at uddanne sig inden for området. Der skal i arbejdet blandt andet ses på opbygningen og indholdet i uddannelserne, herunder potentiale for at tænke i nye fleksible uddannelsesmodeller, der kan udgøre nye veje til professionsuddannelserne, og hvor man som studerende kan uddanne eller videreuddanne sig, mens man er i job, samt udbredelse af professionsrettede merituddannelser.

I forbindelse med reformarbejdet er det også muligt at se på bedre muligheder for rekruttering og fastholdelse i fagene gennem efter- og videreuddannelse. Regeringen vil gå i dialog med de relevante interessenter, herunder arbejdsmarkedets parter, i forbindelse med det videre reformarbejde. Det konkrete reformindhold aftales af partierne bag den politiske aftale.

Endelig noterer parterne sig, at der med opkvalificeringspuljen til dagstilbudsområdet er afsat 107 mio. kr. i 2023 og 195,9 mio. kr. i 2024-2030 til at understøtte et bredt løft af kompetencerne blandt det pædagogiske personale på dagtilbudsområdet gennem PAU, meritpædagoguddannelse og voksen- og efteruddannelse generelt.

--5--

Afbureaukratisering og øget fleksibilitet

Adgangen til voksen- og efteruddannelse skal være ukompliceret og fleksibel for både virksomheder og kursister, så flest mulige får adgang til relevant opkvalificering. Samtidig skal udbyderne kunne koncentrere sig om kerneopgaven frem for unødigt bureaukrati.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

22. Forsøg med friere brug af gæstelærere videreføres i perioden 2024-2026 for at fastholde fleksibiliteten og kvaliteten i AMU og opnå flere erfaringer med anvendelse af gæstelærere. Der laves en foreløbig vidensopsamling på forsøget primo 2024 med henblik på eventuelle justeringer i det eksisterende forsøg.
23. Optagelse til FVU og OBU skal fremover kunne ske digitalt, når det er fagligt forsvarligt. Ved digital optagelse tages testene fortsat under supervision af en fagperson, som via skærmdeling kan guide ansøgeren igennem test og interviews.

24. Undtagelsen fra karenskravet på 14 dages beskæftigelse i forhold til VEU-godtgørelse videreføres varigt. Undtagelsen gælder kun for de uddannelsesdeltagere, der er omfattet af en overenskomst, og i overensstemmelse med denne er hjemsendt som følge af vejrlig.
25. Der skal ses på, hvordan der kan skabes enklere og mere attraktive veje fra ufaglært mod faglært via AMU. Der gennemføres følgende tiltag:
 - a) Arbejdsmarkedets parter igangsætter i regi af de faglige udvalg og efteruddannelsesudvalgene et udviklingsarbejde med henblik på at synliggøre og styrke sammenhængen mellem AMU-kurser og erhvervsuddannelser på udvalgte områder. Arbejdsmarkedets parter forpligter sig til at afrapportere på arbejdet til Børne- og Undervisningsministeriet inden udgangen af 2024.
 - b) Der gennemføres en tilpasning på voksenuddannelse.dk, hvor det anføres hvilke AMU-kurser, der i sammenhæng kan afkorte vejen frem mod en erhvervsuddannelse. Konkret vil det ske ved en markering af kurserne på baggrund arbejdet fra efteruddannelsesudvalgene og de faglige udvalg.
26. Der nedsættes en arbejdsgruppe med deltagelse af Børne- og Undervisningsministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, parterne og udbyderne, der i dialog med øvrige interessenter og med inddragelse af eksterne aktører skal lave en afdækning af, om der er ufleksible regler og processer i VEU-systemet, som udfordrer udbydere, kursister og virksomheders anvendelse af VEU. Afdækningen skal omfatte almen, erhvervsrettet og videregående VEU og pege på regler, processer og praksisser, som enten er overflødige eller kan forenkles. Afdækningen skal fokusere på centralt fastsatte regler i uddannelsessystemet og på processer og praksisser hos udbyderne. Afdækningen skal bl.a. se på muligheder for toning af AMU-kurser, muligheder for anvendelse af leverandørkurser som IDV i tilknytning til AMU, samt hvor det evt. vil være relevant at indføre mulighed for eksterne branchecensorer i AMU. Regeringen vil tage stilling til evt. opfølgning på afdækningen i det omfang, der er tale om centralt fastsatte regler og rammer.
27. Regeringen og arbejdsmarkedets parter er fortsat enige om, at det er ambitionen at lette adgang til tilmelding til videregående VEU og ansøgning om SVU mv. Parterne er derfor enige om, at der er behov for nærmere at afdække barrierer (systemudfordringer, økonomi og regelgrundlag ift. ansøgningsprocessen, herunder om der er behov for at forenkle reglerne om ansøgning om SVU inden for eksisterende økonomiske rammer) og væsentlige forudsætninger for at håndtere tilmelding til videregående VEU og ansøgning om SVU på voksenuddannelse.dk. Der igangsættes et arbejde i Uddannelses- og Forskningsministeriet med det formål. Uddannelses- og forskningsministeriet offentliggør senest i 2025 afdækningen af dette arbejde med henblik på efterfølgende dialog herom med arbejdsmarkedets parter. Børne- og Undervisningsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet vil fortsat arbejde med at forenkle og forbedre kommunikationen og brugerfladen på voksenuddannelse.dk, herunder for SVU-ansøgere.
28. Regeringen er opmærksom på, at der er personer, som ikke opfylder adgangskravene til AMU, og derfor ikke vil kunne blive optaget på de ud-

dannelser, som kan være en forudsætning for at opnå visse myndigheds-certifikater. Regeringen vil igangsætte en undersøgelse af potentielle udfordringer. Arbejdet skal formulere mulige løsningsspor, herunder med henblik på at internationale medarbejdere, som ikke opfylder de almindelige adgangsbetingelser til AMU, kan få adgang til at opnå et AMU-bevis og dermed et dansk myndighedsbevis via fuld deltagerbetaling. Arbejdet forventes afsluttet i 1. kvartal 2024.

29. Parterne er enige om, at efteruddannelsesudvalgene undersøger og samler op på de væsentligste uddannelsesmæssige barrierer for at udbyde certifikatkurser fleksibelt, herunder i forhold til tilrettelæggelse, varighed, digital afvikling mv. Arbejdet skal ikke drøfte selve tilstedeværelsen og niveauet af sikkerheds- og arbejdsmiljømæssige kompetencekrav. Efteruddannelsesudvalgene oversender en opsamling til BUVVM med henblik på en drøftelse og mulig opfølgning.

--6--

Tilbagebetaling af VEU-opsparing

VEU-opsparingen er opstået efter de private og offentlige arbejdsgiveres indbetalinger af VEU-opsparing over en årrække i 2010'erne oversteg udbetalingerne til bl.a. VEU-godtgørelse. Siden trepartsaftalen fra 2017 oparbejdes der ikke længere VEU-opsparing som følge af indførelsen af det fleksible VEU-bidrag.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er enige om, at:

30. De private arbejdsgivere og offentlige virksomheder, der agerer på markedsvilkår, får 160 mio. kr. tilbagebetalt i 2023. Tilbagebetalingen udmøntes af Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB).
31. En tilsvarende andel for kommuner og regioner på hhv. 40 og 13 mio. kr. vil blive udmøntet på bloktilskuddet. Tilbagebetalingen vil have karakter af et likviditetstilskud.

Den resterende del af VEU-opsparingen opbygget til og med 2017 indgår i nærværende aftale. Med aftalen er denne opsparing således fuldt ud håndteret.

Økonomioversigt

Tabel 1 nedenfor viser den samlede økonomi i aftalen.

Tabel 1
Samlet økonomioversigt

Mio. kr. 2024-pl		2024	2025	2026	2027	Varigt
Løft af basale færdigheder						
BUVM	1 Udvidelse og videreførelse af FVU-engelsk og FVU-digital	28	28	28	28	28
BUVM	2 Videreførelse af forhøjet SVU til FVU og OBU	5	5	5	5	5
BUVM	3 National alliance om basale færdigheder	3	2	2	-	-
BUVM	4 Arbejdsgruppe om modeller for screening ¹	-	-	-	-	-
BUVM	5 Reserve til basale færdigheder, herunder investering i flere screenings	-	-	-	20	20
BUVM	6 Forhøjet taxameter til OBU og FVU ¹	-	-	-	-	-
BUVM	7 Tværministeriel arbejdsgruppe om danskundervisningsområdet	1	-	-	-	-
Kvalitet og forsyningsikkerhed i AMU						
BUVM	8 Videreførelse af takstforhøjelser og kvalitetspulje til AMU	119	119	119	119	119
BUVM	9 Videreførelse af forhøjet VEU-godtgørelse ²	14	14	14	14	14
BUVM	10 Videreførelse af prøver i AMU	11	11	11	11	11
BUVM	11 Videreførelse af arkivregel	-	-	-	-	-
BUVM	12 Udbudsmodel for AMU	4	3	4	3	3
BUVM	13 Udbredelse af servicekoncepter for styrket adgang til VEU målrettede virksomheder	13	13	13	7	7
BUVM	14 Videreførelse af voksen- og virksomhedsvejledningen	10	10	10	10	10
BM	15 Videreførelse af VEU-koordinatorer	12	12	12	12	12
National strategisk satsning på digital læring						
BUVM	16 National investering i digital læring i AMU	30	30	30	20	20
BUVM	17 Udvidelse og videreførelse af mulighed for VEU-godtgørelse til fjernundervisning	-	-	-	-	-
Styrkede muligheder for videregående VEU og sporskifte						
UFM	18 En udvidet Omstillingsfond	100	100	100	100	100
BM	19 Sporskifteordning	5	7	7	7	7
UFM	20 RKV til videregående VEU	3	3	3	3	3
UFM	21 Videreførelse af særskilte moduler	2	2	2	2	2
Afbureaukratisering og øget fleksibilitet						
BUVM	22 Videreførelse af forsøg med friere brug af gæstelærere i AMU	1	0	0	-	-
BUVM	23 Mulighed for digital optagelse på FVU og OBU	-	-	-	-	-
BUVM	24 Videreførelse af undtagelse fra karenskravet på 14 dages beskæftigelse	-	-	-	-	-
BUVM	25 Via AMU i retning af faglært	-	-	-	-	-
BUVM	26 Afdækning af muligheder for smidigere regler	1	-	-	-	-
UFM	27 Afdækning af barrierer for tilmelding til videregående VEU og ansøgning om SVU på voksenuddannelse.dk	1	1	-	-	-
BUVM	28 Undersøgelse af internationale medarbejders adgang til certifikatkurser	-	-	-	-	-
BUVM	29 Undersøgelse af uddannelsesmæssige barrierer forbundet med opnåelse af certifikater	-	-	-	-	-
	Udgifter i alt	360	360	360	360	360

Anm.: Evt. afvigelser mellem totaler og summen af de enkelte rækker skyldes afrunding. Udgifter til tilbagebetaling af VEU-opsparingen, jf. aftalepunkt 30 og 31, indgår ikke i økonomioversigten. Det fremgår af aftaleteksten, at de private arbejdsgivere og offentlige virksomheder, der agerer på markedsvilkår, får 160 mio. kr. tilbagebetalt i 2023. En tilsvarende andel for kommuner og regioner på hhv. 40 og 13 mio. kr. vil blive udmøntet på bloktilskuddet.

¹⁾ Midler der finansieres som led i den kommende ordblindepakke V indgår ikke i oversigten ²⁾ Initiativet viser de afledte statslige merudgifter (aktivitet). Herudover indebærer initiativet øgede arbejdsgiverindbetalinger af VEU-bidrag, der modsvares af forhøjede godtgørelsesudbetalinger til arbejdsgivere og kursister.